

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

Mazā Pils iela 1, Rīga, LV-1050
Tālr. 67226536, fakss 67212241
e-pasts: lps@lps.lv
www.lps.lv

Nod.maks.kods: 40008020804
Nor.konts LV53UNLA0001001700906
AS "SEB banka"
kods UNLALV2X

Rīga

18.05.2021. Nr. 202104/SAN3590/NOS371

Uz TAP VSS-394

Izglītības un zinātnes ministrijai

Par pamatnostādņu projektu

"Sporta politikas pamatnostādnes 2021.-2027.gadam"

Latvijas Pašvaldību savienība (LPS) ir izvērtējusi un nesaskaņo pamatnostādņu projektu "Sporta politikas pamatnostādnes 2021.-2027.gadam", jo ir sekojoši iebildumi.

1. Lūdzam izteikt "Sporta politikas rīcības virzienu un uzdevumu" 4.6. punktu šādā redakcijā:

"4.6. [PRIORITĀTE] Nodrošināt valsts **finansējumu 100% apmērā** treneru atalgojumam profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu īstenošanai, vienlaikus pilnveidojot dotāciju sadales kārtību un kritērijus, kā arī paaugstinot profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu īstenošanas kvalitāti un efektivitāti".

Bez šāda finansējuma nodrošinājuma rezultatīvajos rādītājos paredzētais sporta veidu skaits (4.11. rezultatīvais rādītājs), profesionālās ievirzes izglītības iestāžu skaits (4.12. rezultatīvais rādītājs) un izglītojamo skaits profesionālās ievirzes izglītības iestādēs (4.14. rezultatīvais rādītājs) palielinājums gulsies uz pašvaldību budžetiem un vecāku līdzmaksājumiem.

2. "Sporta politikas rīcības virzienu un uzdevumu" sadaļā iekļaut no 2020.gada decembra Sporta politikas pamatnostādņu projekta varianta izņemto (4.11.) punktu:

"Veicināt Augstas klases sportistu sagatavošanas centru sistēmas tālāku attīstību, vienlaikus palielinot atzīto sporta federāciju lomu atbalsta programmas īstenošanā."

Augstas klases sportistu sagatavošanās centru programmu realizācijai reģionālajos Olimpiskajos centros, atšķirībā no MSG, ir labāks materiāli tehniskais nodrošinājums, pašvaldības atbalsts un līdzfinansējums, iespēja profesionālus treniņus savienot ar mācībām vidusskolā un studijām reģionālajā augstskolā, kas ļauj efektīvāk organizēt mācību-treniņu darbu arī pēc vidusskolas

beigšanas, treneriem ir iespējams organizēt talantīgāko jauniešu atlasi reģionā.

Līdzšinējās sanāsmēs un diskusijās par augstas klases sportistu sagatavošanas centru darbību Ventspilī, Valmierā un Limbažos ir konstatēti trūkumi finansējuma izlietojumā un kontrolē, bet nekad nav lemts par šādu centru darbības nelietderību un izbeigšanu. Pašvaldības ir ieguldījušas līdzekļus šo centru izveidošanā un attīstībā un to darbība būtu jāturpina, vienlaikus sistēmu pilnveidojot un novēršot trūkumus.

3. Sadaļā “Sporta politikas virzieni” lūdzam izteikt 1. punktu šādā redakcijā:

“1. Bērnu un jauniešu sports – nodrošināt iespējas ikvienam bērnam un jauniešiem iesaistīties sporta nodarbībās, **ņemot vērā attiecīgajā administratīvajā teritorijā pieejamo sporta infrastruktūru un tradīcijas**, kā arī piemērot fizisko aktivitāšu veidus atbilstoši viņa fiziskajai sagatavotībai un interesēm”.

4. Papildināt sporta politikas 2. rīcības virzienu “Sporta infrastruktūras attīstība” ar uzdevumu:

“Līdzfinansēt jaunu sporta infrastruktūras objektu (ēku) izveidi reģionālas nozīmes attīstības centros, kuros sporta infrastruktūra ir kritiskā stāvoklī, un līdz šim nav saņēmusi valsts investīcijas*
*sasaiste ar NAP [380] un [381].

Tāpat Covid - 19 pandēmijas dēļ noteiktie ierobežojumi sporta nodarbībām, aktualizē vēl vienu aspektu - sporta infrastruktūras attīstību ārpus telpām. Šobrīd sporta skolu treniņu grupas konkurē ar tautas sporta aktīvistiem, sporta klubu grupām un citiem gribētājiem izmantot sporta laukumus un stadionus. Tādēļ būtu nozīmīgi saprast, vai un kā valsts atbalstīs pašvaldības sporta infrastruktūras sakārtošanā.

5. Ierosinām izteikt uzdevumu 2.6. šādā redakcijā:

“2.6. Atbalstīt pašvaldībās jaunu brīvpieejas sporta laukumu būvniecību **un viegla konstrukcijas sporta zāļu** būvniecību, tai skaitā esošās sporta infrastruktūras pielāgošanu, atjaunošanu brīvpieejai, saskaņā ar sporta infrastruktūras attīstības stratēģiju.”

6. Ierosinām izteikt uzdevumu 2.7. šādā redakcijā:

“2.7. Apzināt sporta infrastruktūras objektu un tā aprīkojuma piemērotību senioriem un cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. **Izveidot finansiāla atbalsta programmu** sporta infrastruktūras objektu **pielāgošanai** minētajai mērķauditorijai, un digitālu kartēšanu aktīvai infrastruktūras izmantošanai, pamatojoties uz Sporta reģistra datiem”.

7. Svītrot tabulā “Sporta politikas rīcības virzieni un uzdevumi” 3.1. punktā tekstu “vispārējās”:

“3.1. [PRIORITĀTE] nodrošināt sporta interešu izglītības programmu pieejamību visās ~~vispārējās~~ izglītības iestādēs, lai pēc

pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības programmās ietvertu mācību stundu beigām 1.-12.klašu audzēkņi varētu nodarboties ar sporta aktivitātēm.”

Uzskatām, ka jādod iespēja interešu izglītību realizēt visās izglītības iestādēs (tai skaitā profesionālās ievirzes izglītības iestādēs).

8. Papildināt Sporta politikas rīcības virzienu un uzdevumu 3.5. punktu:
 “3.5. [PRIORITĀTE] Finansējuma piešķiršanas kritēriju izveide, tai skaitā pēc dalībnieku skaita, un sistemātisks finansiāls atbalsts **sporta un** aktīva dzīvesveida pasākumu (maratoni, vienotības skrējieni, skrituļošanas maratoni, nūjošana, tautas orientēšanās sacensības, velobraucieni un velomaratoni, komandu sporta spēļu sacensības utt.) organizēšanai bērniem, jauniešiem, studentiem, pieaugušajiem, senioriem un cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, veicinot iekļaujošas un sociāli atbildīgas sporta nozares attīstību.”
9. Par “Sporta politikas rīcības virzienu un uzdevumu” 4.1 un 4.2. punktiem. Būtu nepieciešams noteikt kārtību, kādā ir iespējams ieinteresētām iestādēm un sportistiem griezties pie valsts atbalsta saņemšanai.
10. Papildināt “Sporta politikas rīcības virzienu un uzdevumu” 4.4. punktu šādā redakcijā:
 “4.4. Stiprināt atzīto sporta federāciju vadošo lomu augstas klases sasniegumu sporta programmu īstenošanā, kā arī līdzdarību tām atbilstošo profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu **izstrādē (paraugprogrammas)** un īstenošanas uzraudzībā.”
11. Sporta politikas rīcības virzienu un uzdevumu 4.9. punktā “Nodrošināt veselības aprūpi un medicīnisko uzraudzību sportistiem, tai skaitā bērniem un jauniešiem ar paaugstinātu fizisko slodzi, kā arī dopinga kontroļu veikšanu Latvijā organizētajās sporta sacensībās” pie iesaistītajām institūcijām pievienot Latvijas Sporta pedagogijas akadēmiju un pašvaldības. Veselības ministrija, BKUS un atsevišķas pašvaldības jau ir vienojušās par to, ka MK noteikumos paredzētā veselības uzraudzība jaunajiem sportistiem tiek veikta arī reģionos. To vajadzētu izvirzīt kā mērķi uz šo jauno periodu, jo Sigulda, Valmiera, Daugavpils un Liepāja jau ir procesā uz šādas uzraudzības ieviešanu. Jau šobrīd pašvaldības to dara par sava budžeta līdzekļiem. Pastāv problēma, ka nav vienotas sistēmas, nav pētniecības un nav vienotas metodikas. Tāpēc pētniecības jomā būtu jāiesaista arī LSPA, lai medicīniskās uzraudzības tehnoloģijas attīstītos un būtu balstītas uz datiem. Pašvaldības arī norāda, ka būtu nepieciešams noteikt jaunāku vecumu (līdzšinējais - 10 gadi), no kura tiek veiktas valsts apmaksātas veselības pārbaudes bērniem un jauniešiem ar

paaugstinātu fizisko slodzi. Jo Sporta skolās/klubos jau no 6 -7 gadu vecuma uzņem bērnus (vairākos sporta veidos - arī ātrāk) un 8-9 gadu vecumā tie jau piedalās sacensībās jo valsts finansējuma piešķiršanas kritērijos ir prasības piedalīties sacensībās. Tāpēc, būtu svarīgi sākt veikt valsts atmaksātās veselības pārbaudes vismaz no 8 gadu vecuma.

12.LPS norāda, ka neatbilst patiesībai “Sporta politikas pamatnostādņu 2021.-2027.gadam” projekta pielikumā “VI. Ietekmes novērtējums uz valsts un pašvaldību budžetiem” teiktais, ka tas neatstās ietekmi uz pašvaldību budžetu. Virkne Sporta politikas pamatnostādņēs minēto pasākumu, piemēram, 1.8., 2.6., 2.7., 2.8., 3.2., 3.5., 4.9. nevar tikt realizēti bez pašvaldību līdzfinansējuma un līdz ar to atstās ietekmi uz pašvaldību budžetiem.

13.Sadaļā “Terminu skaidrojums” nepieciešams precizēt:

- “Bērni – iedzīvotāju daļa vecumā no 3 gadiem līdz 12 gadiem...”

Gan šajā termina skaidrojumā, gan pārējā tekstā lietotā terminoloģija neatbilst Izglītības likumā un Vispārējās izglītības likumā ietvertajam regulējumam, t.i., **pirmsskolas izglītības iestādes un speciālās izglītības iestādes arī ir vispārējās izglītības iestādes.**

- “Veterāni (Sporta) – iedzīvotāju daļa vecumā virs 45 gadiem...”

Nav skaidrs kādēļ izvēlēts vecums 45+, ja Latvijas un starptautiskās veterānu sacensības notiek sievietēm no 30+ un vīriešiem 35+. Par termina skaidrojumu iesakām konsultēties ar LSVS.

14.Sadaļā “Sporta politikas rezultāti un rezultatīvie rādītāji” 4.12. punktā nav ņemta vērā Administratīvi teritoriālās reformas ietekme, jo apvienojoties pašvaldībām arī daļa profesionālās ievirzes izglītības iestāžu, iespējams, tiks apvienotas.

15.Rosinām izteikt rezultatīvo rādītāju 4.13. redakcijā:

“4.13. Profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāžu pedagoģisko likmju skaits (avots: IZM)”

Pašlaik ievērojams skaits pedagogu strādā nepilnu slodzi, tāpēc pedagoģisko likmju skaits nodrošinātu pedagoģiskā procesa apmēra objektīvu salīdzināšanu un politikas rezultāta sasniegšanas pakāpi.

16.Kopumā “Sporta politikas rezultāti un rezultatīvie rādītāji” 4. punktā minētie rezultatīvie rādītāji ir nereāli, jo vismaz līdz 2024.gadam tos jūtami ietekmēs Covid-19 izplatības dēļ noteiktie treniņu un sacensību ierobežojumi.

Lai gan Covid-19 radītās sekas uz sporta nozari projektā ir norādītas kā viens no izaicinājumiem, projekts vispār neparedz

konkrētas un mērķtiecīgas rīcības, kas būtu vērstas uz šo seku ilgtermiņā ietekmes mazināšanu.

17. Sporta politikas pamatnostādņu projektā vispār nav pieminēta cīņa pret sporta spēļu rezultātu ietekmēšanu. Manipulācijas ar sporta sacensībām būtu nepieciešams definēt kā problēmu, izvirzīt mērķi cīnīties pret tām, norādot arī pasākumus mērķa sasniegšanai.

Priekšsēdis

(paraksts*)

Gints Kaminskis

Guntis Apīnis 29197605
guntis.apinis@lps.lv

*Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.